

Checklist verzekeringen voor verenigingen

Algemeen

Uw vereniging is een rechtspersoon en neemt als zodanig deel aan het rechtsverkeer. Gevolg daarvan is dat uw vereniging ook financiële risico's loopt. Bijvoorbeeld wanneer de vereniging de wet overtreedt of volgens de wet aansprakelijk is voor de schade van een ander. Ook kan de vereniging zelf schade oplopen, bijvoorbeeld door brand in het clubhuis. Een groot aantal van deze risico's is verzekeraar. Dit maakt dat het voor elk bestuur raadzaam is om de risico's voor de eigen situatie goed in kaart te brengen en deze zo mogelijk af te dekken met een verzekering.

Welke stappen moet u nemen om te controleren of uw vereniging voldoende is verzekerd?

Stap 1: Breng de risico's van de vereniging in kaart.
Stap 2: Bepaal of de continuïteit van de vereniging in gevaar komt indien het risico intreedt.
Stap 3: Met welke verzekeringen kunnen de risico's worden afgedekt?
Stap 4: Offertevergelijking en afsluiten
Stap 5: Interne organisatie: Wie is verantwoordelijk voor (het op orde houden van) de portefeuille?

STAP 1

Stap 1: de risico's

Stap 3: de verzekering

(Veelal) hoog continuïteitsrisico	
1.1 Aansprakelijkheidsrisico voor de vereniging	1.2 Aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven
2.1 Schade aan verenigingsgebouwen/inventaris	2.2 Brand-/opstalverzekering
3.1 Gevolgschade na schadegebeurtenis	3.2 Bedrijfsschadeverzekering
(Veelal) beperkt continuïteitsrisico	
4.1 Juridische kosten in verband met geschil	4.2 Rechtsbijstandverzekering
5.1 Schade in verband met evenementen	5.2 Evenementenverzekering
6.1 Schade bij reizen	6.2 Reisverzekering
Indirecte en overige risico's	
7.1 Schade in verkeer met auto	7.2 Schadeinzittendenverzekering
8.1 Schade in privé van bestuurders	8.2 Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering
9.1 Schade door ongevallen	9.2 Ongevallenverzekering

1.1 Aansprakelijkheidsrisico voor de vereniging

De wet kent diverse bepalingen op grond waarvan de vereniging gehouden is of kan zijn om schade van een ander te vergoeden. Bijvoorbeeld een medewerker, vrijwilliger, lid of iemand van buiten de vereniging lijdt schade en stelt de vereniging hiervoor aansprakelijk.

De schade kan bijvoorbeeld worden veroorzaakt door:

- een persoonlijk handelen of nalaten van iemand die in functie is van de vereniging (bijvoorbeeld gebrek aan instructie of een foutieve instructie);
- gebrekkige opstellen van de vereniging (bijvoorbeeld een te gladde vloer in de kantine);
- gebreken aan voorzieningen in of op de accommodatie (te hete douche, voedselvergiftiging);
- gebrekkige roerende zaken (kapot onderhoudsmateriaal);
- gebrekkige veiligheidsvoorzieningen tijdens activiteiten.

1.2 Aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven (AVB)

De aansprakelijkheidsrisico's voor de vereniging zijn te verzekeren met een aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven (AVB). Waar moet u op letten bij het afsluiten van deze verzekering?

1. De verzekerden

- Zorg dat in de polis de vereniging, de bestuursleden, de vrijwilligers, de leden en de medewerkers zijn genoemd als verzekerden.
- Is er een beperking gesteld, bijvoorbeeld aan het aantal vrijwilligers, en stemt dit overeen met het werkelijke aantal?

2. De dekking

a. Het verzekerde bedrag

- Gezien het feit dat een claim, vooral bij letselschade en de daaruit voortvloeiende gevolgschade, aardig kan oplopen, is het van belang dat het verzekerde bedrag voldoende is. Geadviseerd wordt een verzekering met minimaal een verzekerd bedrag van € 1.000.000,-.

b. Eigen risico

- Veel AVB polissen kennen een eigen risico. Staat dit in de polis en zo ja, hoe hoog is het eigen risico?
- Dit maakt het van belang om extra aandacht te besteden aan preventieve maatregelen ter voorkoming van aansprakelijkheid.

c. De activiteiten van de vereniging

- Zijn alle activiteiten van de vereniging gedekt, inclusief verenigingsactiviteiten buiten de eigen accommodatie zoals kampen (indien van toepassing)?
- Heeft de vereniging bijzondere activiteiten die expliciet onder de polis moeten worden gebracht, bijvoorbeeld gemotoriseerde onderhoudsmaterialen, risicovolle activiteiten?
- Heeft de vereniging activiteiten in het buitenland en is dit gedekt?

d. Specifieke kwalitatieve aansprakelijkheden

- Is werkgeversaansprakelijkheid meeverzekerd?
- Is aansprakelijkheid voor onroerende zaken (gebouwen etc.) meeverzekerd?
- Is aansprakelijkheid voor roerende zaken meeverzekerd?
- Is aansprakelijkheid uit kantine-activiteiten meeverzekerd?
- Is aansprakelijkheid voor zaken onder opzicht (spullen die in bruikleen of gehuurd zijn) meeverzekerd?

e. Juridisch verweer

- Zijn de juridische kosten van het verweer meeverzekerd?

4. De uitsluitingen

Het is gebruikelijk dat de AVB polis enkele uitsluitingen kent. Het is van belang om hier goed kennis van te nemen en maatregelen te nemen om het risico te verkleinen of te verleggen.

Veelal kent de AVB de volgende uitsluitingen:

- Opzet;
- Zuivere vermogensschade (eventueel gedeeltelijk) te dekken met evenementenverzekering);
- Reizen met auto (eventueel gedeeltelijk te verleggen met schadeinzittendenverzekering);
- Diefstal, vermissing, verduistering (risico (gedeeltelijk) te verleggen door bijvoorbeeld een bordje aan te brengen in het clubhuis met uitsluiting van aansprakelijkheid).

2.1 Schade aan verenigingsgebouwen, inventaris, overige eigendommen

Als de vereniging een eigen verenigingsgebouw heeft met een kantine en/of kleedkamers, dan is het risico aanwezig dat hieraan schade ontstaat. Ditzelfde geldt voor de inventaris en overige eigendommen, bijvoorbeeld de voorraden van de kantine en geld. Als uw vereniging hiervan eigenaar is, ook al is het clubhuis eigendom van een ander (bijvoorbeeld de gemeente), dan loopt uw vereniging het risico als er wat gebeurt. Te denken valt aan brand, storm, waterschade, inbraak en vandalisme.

2.2 Brand-/opstalverzekering (bedrijfsgebouwen en bedrijfsmiddelen)

Deze verzekering dekt het risico dat schade ontstaat aan de eigen gebouwen en inventaris van de vereniging. Net als de aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven is deze verzekering vanwege het hoge continuïteitsrisico “een must” voor elke vereniging op wie de beschreven risico's van toepassing zijn. Waar moet u op letten bij het afsluiten van deze verzekering?

- Het verzekerde bedrag kan het beste door middel van een taxatie worden vastgesteld om onderverzekering te voorkomen. Belangrijk is om dit actueel te houden en wijzigingen tijdig door te geven aan de verzekeraar.
- Heeft de vereniging de kantine in eigen beheer? Denkt u dan aan specifieke risico's als bederf van het koelgoed en schade aan de overige voorraad, het kasgeld, etc.
- Als bepaalde goederen niet in het clubhuis maar elders liggen moet dit apart worden gemeld.

- Bij deze verzekering stelt de verzekeraar in de regel de nodige eisen aan de vereniging. Dit zijn maatregelen die het risico verkleinen en waarvan wordt verwacht dat de vereniging deze uitvoert. Bijvoorbeeld: aanwezigheid blusapparaten, richtlijnen voor opslag, bouwtechnische eisen, inbraakalarm, richtlijnen voor brandgevaarlijke activiteiten, richtlijnen voor omgang met kasgeld. Zorg dat u deze eisen naleeft!
- Voor de verschillende risico's gelden veelal aparte eigen risico's.

3.1 Gevolgschade na schadegebeurtenis (bedrijfsstagnatie)

Door bijvoorbeeld brand-, storm- of waterschade is uw clubhuis enige tijd onbruikbaar. Dit brengt naast veel ellende ook extra kosten met zich mee. Kantine-inkomsten liggen stil, er moet een vervangende ruimte worden gehuurd, etc. Dit risico van gevolgschade houdt dus direct verband met schade aan het verenigingsgebouw en de inventaris. De omvang van dit risico is afhankelijk van uw reguliere "bedrijfsresultaat", dat wil zeggen uw brutowinst van de kantine en de overige inkomsten.

3.2 Bedrijfsschadeverzekering

Deze verzekering dekt het risico van de gevolgschade die uw vereniging heeft als gevolg van bijvoorbeeld brand-, storm- of waterschade in uw clubhuis. Waar moet u op letten bij het afsluiten van deze verzekering?

- Het verzekerde bedrag kan het beste door middel van de resultatenrekening worden vastgesteld. Belangrijk is om dit actueel te houden en wijzigingen tijdig door te geven aan de verzekeraar.
- Bij deze verzekering stelt de verzekeraar in de regel de nodige eisen aan de vereniging. Dit zijn maatregelen die het risico verkleinen en waarvan wordt verwacht dat de vereniging deze uitvoert. Bijvoorbeeld: Richtlijnen voor brandgevaarlijke activiteiten, richtlijnen voor de elektrische installatie. Zorg dat u deze eisen naleeft!
- De uitkeringstermijn. Dit is afhankelijk van de tijd dit nodig is om alles weer in gebruik te kunnen nemen. Een veilige periode is 52 weken.

4.1 Juridische kosten in verband met geschil

Uw vereniging kan te maken krijgen met een juridisch geschil. Het kan dan wenselijk zijn om juridische bijstand te hebben. In sommige gevallen kan het zelfs noodzakelijk zijn om een advocaat in te schakelen. Dit betekent een financieel risico voor de vereniging. Overwogen kan worden om de vereniging hiertegen te verzekeren.

4.2 Rechtsbijstandverzekering

Deze verzekering biedt dekking tegen het risico dat u kosten voor rechtsbijstand moet maken. Waar moet u op letten bij het afsluiten van deze verzekering?

- Voorkom samenloop met dekking juridisch verweer in aansprakelijkheidsverzekering.
- Bent u als het komt tot een rechtbankprocedure vrij in de keuze van een advocaat of bent u gebonden aan de keuze van een advocaat door de verzekeraar?
- Is er een maximum bedrag voor het beroep kunnen doen op een zelf gekozen adviseur/advocaat?
- Let op de uitsluitingen: incassoprocedures, familierecht, strafrecht, belastingrecht.

5.1 Schade in verband met (het niet doorgaan van) evenementen

Als u als vereniging een evenement organiseert dan kan het gebeuren dat het evenement plots niet door kan gaan. Dit risico betekent in veel gevallen ook een financieel risico voor de vereniging. Zeker bij grote evenementen, waarbij u wel allerlei kosten heeft gemaakt en er door de afgelasting geen inkomsten zijn.

5.2 Evenementenverzekering

Deze verzekering biedt dekking tegen de kosten in verband met het niet doorgaan van een door de vereniging georganiseerd evenement, bijvoorbeeld een feestavond, toernooi of jubileum.

Waar moet u op letten bij het afsluiten van deze verzekering?

- Bij deze verzekering is het van belang dat er sprake is van maatwerk. U kunt in de regel kiezen uit verschillende modules, waaronder aansprakelijkheid, materiaal, annulering, ongevallen en geld, allen specifiek samenhangend met de organisatie van het evenement.
- Let op dat u geen zaken "dubbel" verzekert.

6.1 Schade bij reizen

Als de vereniging reizen organiseert dan kunnen zich tijdens de reis calamiteiten voordoen. Te denken valt aan verlies of diefstal van geld of bagage en medische kosten. Het is te overwegen dit risico apart te verzekeren. U kunt ook met de deelnemers afspreken dat zij zelf een reisverzekering afsluiten.

6.1 Reisverzekering

Deze verzekering dekt de risico's die zijn verbonden aan door of namens de vereniging georganiseerde reizen. Bijna alle dekkingen op deze polis zijn secundair. Dat wil zeggen dat indien er een andere polis dekking biedt (veelal de individuele verzekeringen van de deelnemers) deze voorgaat.

Waar moet u op letten bij het afsluiten van deze verzekering?

- Bekijk welke rubrieken op uw situatie van toepassing zijn: bagage, geld, buitengewone kosten, medische kosten.
- Let erop dat van u een goede organisatie van de reis wordt verwacht. Nalatigheid kan ertoe leiden dat niet wordt uitgekeerd. Goede voorzorgsmaatregelen zijn dus vereist.
- Let op de speciale voorwaarden: bijvoorbeeld het doen van aangifte bij de politie in geval van diefstal en/of verlies.
- Wat is het maximaal verzekerde bedrag per gebeurtenis?

7.1 Schade in verkeer met de auto

Een ieder die met zijn auto aan het verkeer deelneemt is wettelijk verplicht om verzekerd te zijn. De schade die de bestuurder zelf lijdt valt hier in principe niet onder. Wat nu als iemand namens de vereniging op pad gaat? Bijvoorbeeld ouders die met kinderen naar een uitwedstrijd gaan, een medewerker die een boodschap voor de vereniging doet, een vrijwilliger die het clubblad rondbrengt. De dekking van dit aansprakelijkheidsrisico voor schade als gevolg van een ongeluk met een auto is uitgesloten in de aansprakelijkheidsverzekering van de vereniging. Als niemand anders aansprakelijk is voor een ongeluk kan dit leiden tot schade bij de bestuurder van de auto. Onder omstandigheden zou de vereniging zelfs aansprakelijk kunnen worden gesteld. Dit risico is met name aan de orde wanneer een betaalde kracht van de vereniging een ongeluk krijgt. Maar zelfs bij vrijwilligers is dit risico niet geheel uitgesloten als de vrijwilliger niet voor de schade is verzekerd.

7.2 Schadeinzittendenverzekering

De vereniging heeft er belang bij dat bestuurders van auto's die op pad gaan voor of namens de vereniging zijn verzekerd tegen schade als gevolg van een ongeluk met de auto. Dit risico valt af te dekken met de schadeinzittendenverzekering. Hiermee is ook de eventuele schade van de bestuurder gedekt, evenals dat van de inzittenden. Dit geldt zowel voor eigen letsel als voor de bagage. Anders dan bij de ongevallen-inzittendenverzekering dekt de schadeinzittendenverzekering de werkelijke schade en vergoedt niet slechts een vast bedrag. De vereniging doet er verstandig aan om bestuurders die voor of namens de vereniging op pad gaan erop te wijzen dat zij een schadeinzittendenverzekering afsluiten. De vereniging zou kunnen overwegen om in bijdrage te leveren in de kosten van deze verzekering.

8.1 Schade in privé van verenigingsbestuurders

Bij zeer ernstig wanbeleid van het bestuur met als gevolg daarvan schade voor de vereniging of een derde, kunnen de bestuursleden in privé aansprakelijk worden gesteld. De praktijk leert dat het risico niet bijzonder groot is, althans voor bestuurders van niet-vennootschapsbelastingplichtige verenigingen. Bestuursleden moeten wel heel ver buiten hun boekje gaan wil er sprake kunnen zijn van bestuurdersaansprakelijkheid. Desalniettemin is alleen de theoretische dreiging voor sommige kandidaat bestuursleden al aanleiding om geen zitting te nemen in het bestuur. Hoewel deze vrees goed beschouwd niet echt gegrond is, kan dit toch aanleiding zijn om een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering te overwegen.

8.2 Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering

De bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering dekt het risico dat bestuurders lopen om in privé aansprakelijk te worden gesteld door de eigen vereniging of iemand van buiten de vereniging. Bovendien worden met deze verzekering ook de kosten van het juridische verweer gedekt. Waar moet u op letten bij deze verzekering?

- De kosten zijn relatief hoog. Het verdient zeker bij deze verzekering aanbeveling om meerder offertes op te vragen.
- Let op de uitsluitingen: opzet, fraude, belastingzaken, verzekeringszaken zijn in de regel niet meeverzekerd.

9.1 Schade door ongeval

Wanneer op de verenigingsaccommodatie een ongeval gebeurt met ernstige afloop is dat bijzonder vervelend voor de betrokkenen. Los van de aansprakelijkheidsvraag zijn leden (of hun nabestaanden) geholpen wanneer er bij blijvende invaliditeit of overlijden direct een bedrag wordt uitgekeerd om de eerste kosten te dekken. De vereniging kan ervoor kiezen om ten behoeve van hun leden een verzekering af te sluiten die in deze gevallen een uitkering doet.

9.2 Ongevallenverzekering

Deze verzekering keert een vast bedrag uit wanneer door een plotseling van buitenaf komend "onheil" een ongeluk gebeurt, met blijvende invaliditeit of overlijden tot gevolg. Vaak wordt ook in geval van gebitsschade voorzien in een uitkering. Waar moet u bij deze verzekering op letten?

- De verzekering staat geheel los van de werkelijke kosten en de aansprakelijkheidsvraag. Het is niet meer dan een tegemoetkoming in de kosten, los van de werkelijke (medische) kosten.
- Wie zijn verzekerd? In de regel wordt deze verzekering alleen voor de leden afgesloten.
- Wanneer is de verzekering geldig? In de regel geldt de verzekering voor ongelukken op de verenigingsaccommodatie tijdens alle reguliere activiteiten van de vereniging, alsmede de reis eraan toe (inclusief het motorrijtuigenrisico).
- Let op de uitsluitingen: ongelukken ten gevolge van eigen ziekte of kwaal, door opzet, door invloed van alcohol en drugs, roekeloosheid.

Stap 2: Bepaal of de continuïteit van de vereniging in gevaar komt als het risico intreedt.

Niet alle risico's wegen even zwaar. Voor sommige risico's kan gelden dat de kans erop erg klein is en dat als het risico intreedt, de vereniging zelf de gevolgen kan opvangen. Deze beoordeling is door elke vereniging zelf te maken. Van de aansprakelijkheidsverzekering en de brand-/opstalverzekering zal voor nagenoeg elke vereniging gelden dat het continuïteitsrisico hoog is. Het afsluiten van deze verzekeringen is dan ook een "must".

STAP 3

Stap 1: de risico's

Stap 3: de verzekering

(Veelal) hoog continuïteitsrisico	
Aansprakelijkheidsrisico voor de vereniging	Aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven
Schade aan verenigingsgebouwen/inventaris	Brand-/opstalverzekering
Gevolgschade na schadegebeurtenis	Bedrijfs schadeverzekering
(Veelal) beperkt continuïteitsrisico	
Juridische kosten in verband met geschil	Rechtsbijstandverzekering
Schade in verband met evenementen	Evenementenverzekering
Schade bij reizen	Reisverzekering
Indirecte en overige risico's	
Schade in verkeer met auto	Schadeinzittendenverzekering
Schade in privé van bestuurders	Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering
Schade door ongevallen	Ongevallenverzekering

STAP 4

Stap 4: offertevergelijking en afsluiten

Waar moet u op letten bij het afsluiten van verzekeringen?

- Onderzoek of via uw bond (koepelorganisatie) of de gemeente deelname aan collectieve verzekeringen mogelijk is. In sommige gevallen is dit gratis.
- Bij het onderbrengen van de verschillende verzekeringen bij één partij kan pakketkorting worden verkregen. De korting bedraagt al snel zes tot tien procent.
- Er is een enorme diversiteit aan polisvoorwaarden en kosten. Polissen die specifiek zijn toegesneden op vrijwilligersorganisaties genieten de voorkeur.
- Probeer om alle vervaldata op één datum in het jaar te laten liggen.
- Onderzoek of met uw verzekeraar te praten is over een tegenprestatie van uw zijde in natura (sponsoring).

STAP 5

Stap 5: Interne organisatie: wie is verantwoordelijk voor (het op orde houden van) de verzekeringsportefeuille?

Waar moet u op letten om de verzekeringsportefeuille goed op orde te houden?

- Maak één bestuurslid verantwoordelijk voor de verzekeringen. Veelal is dit de penningmeester.
- Zorg dat alle relevante informatie en correspondentie zich op een (voor alle bestuursleden) bekende plaats bevinden.
- Agendeer het onderwerp periodiek op de agenda van de bestuursvergadering, zodat de portefeuillehouder verslag kan doen en alle bestuursleden op de hoogte blijven.
- Bekijk of uitbreidingen, wijziging in activiteiten van de vereniging of bouwplannen een nieuw of extra risico inhouden. Informeer uw verzekeraar hierover tijdig.
- Zorg bij opvolging voor een goede overdracht van de portefeuille.